

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Навчально-науковий інститут фізичної культури
Кафедра туризму і готельно-ресторанного сервісу

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОГО ТУРИЗМУ

Матеріали

ІХ Міжнародної науково-практичної конференції

МОЛОДИХ ВЧЕНИХ

29 – 30 листопада 2023 рік

Суми 2023

УДК 379.85

І60

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
(протокол № 5 від 20 грудня 2023 року)*

Редакційна колегія:

Ю. О. Лянной – доктор педагогічних наук, професор
Л. В. Пшенична – кандидат наук з державного управління, професор;
О. Ю. Кудріна – доктор економічних наук, професор;
М. О. Лянной – кандидат педагогічних наук, професор;
О. А. Томенко – доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор;
В. В. Божкова – доктор економічних наук, професор;
О. М. Семеніхіна – доктор педагогічних наук, професор;
В. М. Зігунов – кандидат педагогічних наук, доцент;
І. С. Зігунова – кандидат педагогічних наук, доцент;
М. М. Ксенофонтowa – кандидат економічних наук, доцент;
Д. Р. Мозгова – кандидат економічних наук;
А. І. Ількова – технічний секретар.

І60 Стан і перспективи сучасного туризму: матеріали ІХ Міжнародна науково-практична конференція молодих вчених (м. Суми, 29 – 30 листопада 2023 року). Суми: ФОП Цьома С. П., 2023 р. 214 с.

У збірнику розглядаються сучасні тенденції організації туристської діяльності, актуальні питання економіки, менеджменту в туризмі, готельно-ресторанного сервісу, державного регулювання в туризмі, інноваційні технології в туристській галузі, філософські аспекти туризму, а також особливості розвитку спортивного, рекреаційного, пригодницького туризму.

Матеріали науково-практичної конференції призначені для науковців, які вивчають різні аспекти розвитку туризму і гостинності, а також для фіхівців туристської галузі, викладачів, студентів, аспірантів.

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Багрій М. В.

Аспекти розвитку дитячого туризму в Україні 8

Бейдик О. О., Гришко С. В., Ключко Л. В.

Світоглядне значення та особливості феномену туризму 10

Вакал В. О., Ксенофонтова М. М.

Особливості екскурсійного обслуговування туристів
різних країн світу в структурі туристичного продукту 13

Гертель Р. Й., Кізюн А. Г.

Туристична дестинація як об'єкт управління в туризмі:
розвиток та виклики.....16

Дарчик М. А., Смирнов І. Г.

Ім'я архітектора як складова туристичного бренду
пам'ятки на прикладі українського архітектора
І. Григоровича-Барського 20

Зігунов Р. В., Зігунов В. М.

Менанізм створення туристичних кластерів на території громад
регіону.....22

Лькова А. І., Зігунова І. С.

Туристична привабливість Грузії 26

Ковалюк О. Ф., Зігунов В. М.

Теоретико-методичні засади розробки екскурсійних турів 28

Колдовський С. О., Ксенофонтова М. М.

Актуальні питання розвитку та особливості сільського туризму
в Сумській області.....32

Косик В. С.

Вплив військового стану на розвиток туристичного бізнесу
в Сумській області 35

Лимаренко Н. В.

Стан і перспективи сучасного туризму 38

Мяус А. О., Троян М. Ю.

Проблеми каналів комунікації туристичного
підприємства в процесі просування туристичного продукту 42

Одінцова Є. М., Троян М. Ю.

Конкурентоспроможність туристичного продукту
на ринку України 45

Осадченко А. В., Мозгова Д. Р.	
Туризм доби воєнного часу та перспективи його відновлення	48
Покутня Я. О., Косик В. С.	
Перспективи розвитку сільського туризму для регіонального туристичного ринку	53
Пасічник В. О., Косик В. С.	
Теоретичні особливості екологічного туризму в Україні	56
Ришко В. В., Троян М. Ю., Прокопенко О. В.	
Туризм як складова сталого розвитку Сумщини	59
Собова А. О., Бойко Л. Г.	
Безпека в туризмі України після війни	63
Субботіна Л. В., Троян М. Ю.	
Особливості ціноутворення туристичного продукту	65
Тульчинська А. І., Бойко Л. Г.	
Сучасні стратегії відновлення та розвитку міжнародного туризму в Україні під час кризи	68
Федіченко Р. Л., Зігунов В. М.	
Військовий туризм: стан та перспективи	71
Якимович Ю. С., Фокін С. П.	
Особливості структури індустрії туризму	73
РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ, ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ В ТУРИЗМІ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННИЙ СЕРВІС	
Бабенко Д. В., Бабенко В. Г.	
Деякі про державне регулювання господарських товариств, які здійснюють підприємницьку діяльність у сфері туризму	77
Бойко С. Р., Мозгова Д. Р.	
Сучасний стан та перспективи розвитку гастрономічного туризму в Україні та світі	81
Глобенко А. О., Троян М. Ю.	
Перспективи і напрямки розвитку кейтерингу в Сумському регіоні	84
Люлька В. О., Мозгова Д. Р.	
Сучасні засади розробки концепції ресторанного бізнесу для сталого розвитку туризму	89
Нусейр Я. М., Троян М. Ю.	
Економічні основи функціонування закладів громадського харчування в Сумській області та Європі	94

Соцький В. О., Кізюн А. Г.	
Особливості стратегічного планування управлінської діяльності в туризмі	98
Щука Г. П.	
Аналіз пропозиції закарпатської кухні в закладах ресторанного господарства м. Ужгород та околиць.....	102
Юркевич О. А., Мозгова Д. Р.	
Нові тенденції в діяльності ресторанів швидкого харчування	109
Hashimov M. F .	
The perspectives of management digitalization in tourism industry.....	112

РОЗДІЛ 3. ІНОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИСТСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Бережна Ю. О., Покутня Я. О., Троян М. Ю.	
Аналіз галузі медичного туризму в Україні	115
Єфремов Д. І., Кізюн А. Г.	
Інноваційні процеси у сфері туризму:світовий досвід та Україна	119
Коваль Є. Ю., Мозгова Д. Р.	
Особливості організації віртуального туризму в Україні	123
Колеснікова К. В.	
Перспектива впровадження онлайн екскурсій як форми діяльності екологічної освітньо-виховної роботи в природному заповіднику «Дніпровсько-Орльський»	126
Люта Д. А.	
Електронна оплата послуг як інноваційний метод розвитку сфери гостинності	129
Паво М. К., Бойко Л. Г.	
Вплив індустрії розваг на розвиток інноваційних технологій у сфері туризму	132
Романюк І. А.	
Вплив цифрових інновацій на конкурентоспроможність туристичних підприємств	134
Фефелов В. О., Кізюн А. Г.	
Інновації в міжнародному туризмі: значення та вплив	137
Цуп Т. О., Косик В. С	
Кемпінговий туризм як новий напрям на туристичному ринку України	142

РОЗДІЛ 4. СПОРТИВНИЙ, РЕКРЕАЦІЙНИЙ, ПРИГОДНИЦЬКИЙ ТУРИЗМ

Андросов Є. В., Зігунов В. М.

Передумови та перспективи розвитку активного туризму в Україні 146

Андросова В. І.

Вплив фізичної та психологічної підготовки команди
на результативність спортивних змагань 150

Батаріна Я. С., Зігунов В. М.

Позиціонування туристських дестинацій засобами пригодницького
туризму 153

Босяченко Д. М., Косик В. С.

Проблеми та перспективи розвитку рекреаційного
туризму в Україні 158

Венедіктов В. Ю., Мозгова Д. Р.

Глемпінг: поняття, види та перспективи розвитку в Україні 162

Вербицький О. О., Зігунова І. С.

Сучасні тенденції розвитку гірськолижного туризму 165

Воєводіна О. А., Зігунов В. М.

Сутність військово-штурмової підготовки молоді засоби
спортивного туризму 168

Голубчинко О. О., Зігунова І. С.

Значення спортивних івентів у розвитку туристичних
дестинацій.....172

Душка В. Є., Зігунова І. С., Мозгова Д. Р.

Скаутинг як спосіб туристичного виховання активної молоді.....175

Євдокимова Л. Г., Бабенко В. Г., Корж Є. М.

Загальна особиста безпека забезпечення індивідуальних
туристичних заходів 180

Зайченко Р. Є., Зігунов В. М.

Проблеми правової діяльності фахівців супроводу
на комерційних маршрутах активного
туризму в Україні 184

Кириченко Е. В.

Застосування скандинавської ходьби в рекреаційній
діяльності осіб з порушенням зорового аналізатору 187

Мельник І. Л., Гагач В. В.

Туристичні маршрути Волинської області 190

Сумцов О. І., Зігунов В. М.	
Особливості розвитку альпінізму та скелелазіння в Сумському регіоні.....	194
Цимбал О. Г., Мозгова Д. Р.	
Сучасний стан та перспективи розвитку лікувально-оздоровчого туризму в Україні	197
Чумак О. К., Зігунов В. М.	
Напрями стратегічного розвитку активного туризму на Сумщині	201
ВІДОМОСТЬ ПРО АВТОРІВ	207

http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/9_2021/96.pdf (дата звернення 12.03.2023).

3. Трохимець О. І., Шелеметьєва Т. В. Практика стратегічного планування в системі управління розвитком туризму в Україні. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2018. № 4. С. 70-78. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drep_2018_4_11 (дата звернення 12.03.2023).

4. Удовиця О. Ф., Шекера С. С. Причини та профілактика управлінських конфліктів у сфері діяльності керівників вітчизняних підприємств туристичного бізнесу. *Географія та туризм*. 2020. Вип. 60. С. 26–32. URL: <http://www.geolgt.com.ua/images/stories/zbirnik/vipusk60/v604.pdf> (дата звернення 13.03.2023).

Г. П. Щука

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

АНАЛІЗ ПРОПОЗИЦІЇ ЗАКАРПАТСЬКОЇ КУХНІ В ЗАКЛАДАХ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА М. УЖГОРОД ТА ОКОЛИЦЬ

Наявність гастрономічної інфраструктури є обов'язковою умовою відновлення, збереження та популяризації традиційної кухні та успішного розвитку гастрономічного туризму в дестинації. Важливо, щоб автентична кухня була якомога краще представлена в місцевих закладах ресторанного господарства. Представлено детальний аналіз гастрономічної пропозиції закладів, які розташовані в м. Ужгород та його околицях.

Ключові слова: *закарпатська кухня, гастрономічний туризм Закарпаття, автентична традиційна кухня*

The availability of gastronomic infrastructure is a prerequisite for the restoration, preservation and popularization of traditional cuisine and the successful development of gastronomic tourism in the destination. It is important that authentic cuisine is presented as best as possible in local restaurants. A detailed analysis of the gastronomic offer of establishments located in the city of Uzhhorod and its surroundings is presented.

Keywords: *Transcarpathian cuisine, gastronomic tourism of Transcarpathia, authentic traditional cuisine*

Повоєнне відновлення вітчизняного туризму науковці пов'язують з розвитком його спеціалізованих (нішевих) видів, серед яких – гастрономічний туризм. Закарпаття традиційно розглядалося як регіон, який має значний потенціал для розвитку даного виду туризму та певний досвід його організації.

Незважаючи на те, що закарпатська кухня користується популярністю серед вітчизняних туристів, а методи її просування вважалися одними з найкращих на туристичному ринку країни ще до посилення російської воєнної агресії, залишаються актуальними питання щодо повноти її представлення в меню закладів ресторанного господарства та нарікання туристів на обмеженість такої пропозиції.

Тому метою даної роботи є аналіз пропозиції автентичної кухні в ресторанах м. Ужгород.

Відразу визначимося з основними поняттями дослідження. *Автентична традиційна кухня* – оригінальний, порівняно з іншими, але звичний для даної місцевості, характер харчування: набір страв та рецептів їхнього приготування. Традиційними ми вважаємо страви, які готуються не менш, ніж трьома поколіннями місцевих жителів.

До речі, для внесення страви в «Ковчег смаку» – онлайн-каталог продуктів, які перебувають під загрозою зникнення і є частиною культури і традицій усього світу, достатньо, щоб ця страва готувалася в даній місцевості останні 30 років. Такого терміну досить, щоб вона вважалася традиційною. Отже, три покоління місцевих жителів – це більш, ніж достатній термін для того, щоб визначити страву як традиційну для даної місцевості.

Закарпатська кухня утворилася в результаті синергії гастрономічних традицій угорців, українців (а саме: гуцулів, лемків, бойків, русинів), словаків, румунів, німців, чехів, поляків, євреїв, ромів та інших народностей, національностей та етнічних груп, які заселяли цю територію. Очевидно, що протягом віків запозичені страви були «одомашнені» за рахунок використання місцевих продуктів і перетворилися на автентичну кухню Закарпаття.

Для аналізу пропозиції закарпатської кухні в ресторанах м. Ужгорода було відібрано заклади за наступними критеріями:

- закарпатська кухня;
- місцева кухня;
- кращі ресторани Ужгорода.

В результаті було відібрано 34 заклади, 22 з яких мали в меню страви закарпатської кухні (інші 12 наразі не працюють, або не мають в меню страв закарпатської кухні). Результати аналізу представлено в таблиці 1.

Якщо проаналізувати зібрану інформацію, стає очевидним, що більшість закладів, не позиціонуючи себе як ресторан закарпатської кухні, має в меню хоча б кілька місцевих страв. Здебільшого цей перелік незначний. Найбільш популярними залишаються бограч, банош, кремзлики.

Таблиця 1

Аналіз пропозиції закарпатської кухні в ресторанах м. Ужгород та
околиць

з / п	Назва закладу	Позиціонування закладу	Адреса / сайт	Закарпатські страви в меню
	Деца у нотаря	Місцева кухня, своєрідний музей народного гумору	м. Ужгород, вул. Гагаріна, 98 https://deca.uz.ua/	Шовдарь, бограч на олії, суп верховинський, борщ, лоці печене, цігань-печеня, буженина по-верховинськи; м'ясо по-полонинськи; кремзлики, банош з шкварками і бринзою; рис по-мадярськи
	Ужгородський замок	Страви угор., закарпат., деякі елементи франц. кухні, безліч страв європ. класики	Ужгород, вул. Капітульна, 33 https://uzhgorodcastle.com/	Банош з бринзою, рокот крумплі, угорський бограч, холасле, бульйон по-закарпатськи з локшиною, лоці печене, крученики по-закарпатськи з білими грибами, паприкаш з сомом по-угорськи
	Кактус	Європейська, українська кухня	Ужгород, вул. Корзо, 7 https://www.instagram.com/kaktus_kro_p_/	Йовкої боб-гуляш в хлібі, холасле, бограч, грибова поливка з локшиною, риба по-ужгородськи

Паб «Корзо 10»	Найкраще крафтове пиво - 16 видів	Ужгород, в. Корзо, 10 https://www.instagram.com/stories/highlights/17892101300878911/	Деруни, банош, палачінти, рулька, борщ, бограч, грибна юшка, поливка
Вертеп	Угорська, українська кухня	Ужгород, в.. Корзо, 13 https://www.facebook.com/pages/%D0%92%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B5%D0%BF/129001213963800	Бограч в хлібі, поливка грибна, лоці печене, деруни по-гуцульськи, закарпатський делікатес, човлент, сигидинський гуляш з кнедликами, крученик з шинкою та сиром
Липа	Різноманітна кухня	м.Ужгород, Набережна Незалежності, 9 https://lura-uzh.choiceqr.com/	Червоний борщ з шовдарем, бограч, банош з шкварками та бринзою
Honey	Смачні страви європ., укр. та домаш. кухні	м. Ужгород, вул. Капушанська, 61 https://honey.uz.ua/	Бограч, бульйон курячий з локшиною, банош з шкварками, деруни зі сметаною
Dublin Irish Restaurant & Pub	Смачні страви укр. та європ. кухонь	Ужгород, Сторожниця, вул. Сонячна 1А https://dublinpub.co	Бограч, верховинський крем-суп, кремзлики по-гуцульськи, лоці печене

			m.u/	
	Грант	Ресторан сучасної європейської кухні	Ужгород, Собранецька, 44 https://www.facebook.com/profile.php?id=100063817832399&ref=page_internal	Токан з лисичками, класичний токан, крумплі із салом і бринзою, гриби в сметані, кийзлики всякі з сметаною, грибами, лечо та м'ясом, галушки з капустою
0	Роза і русин	Смачні страви української, закарпатської, європейської та одеської кухонь, морепродукти	м. Ужгород, парк Боздошський https://roza-i-rusyn.com.ua/	Тарілка перечинських сирів; тарілка закарпатської м'ясної нарізки (шовдар, пікниця, сало паприкаш), бограч, голаслей, борщ на узварі, поливка, грибна юшка, банош з білими грибами та шовдарем, вечеря русина (смажена картопля з пікницею, копченим салом та цибулею), картопля печена з салом та бринзою; штрудель
1	Татош	Модернізована закарпатська кухня	м. Ужгород, Оноківці, вул. Тимірязєва, 27 https://tatosh-menu.com.ua/	Бограч-левеш, бануш, кремзлик, токан, галушки, страпачки
2	Банош (Готель-ранчо «Золота	Ресторан закарпатської кухні	Ужгород, с. Барвінок, Урочище «Золотая гора»	Бограч, бульйон, банош з бринзою та салом, банош з білими грибами, банош з картоплею, лоці печене

	гора»)		https://www.zolota-gora.com/	
3	Кафе-їдальня «Палітра смаків»	Страви домашньої закарпатської кухні	пр. Свободи, 52 https://www.instagram.com/palitrasmakiv/	Бограч, суп квасолевий по-верховинськи, шніцель по-ужгородськи, млинці по-мукачівські в соусі, рис-по-закарпатськи
4	Pub House	1-ий закарпат. пивний ресторан	вул. Минайська, 16 https://pubhouse.ua/	Банош по-гуцульськи, деруни із курячим бедром, кремзлики з телятиною, бограч
5	Колиба (готель «Камелот»)	Автентичний ресторан з традиційною закарпатською кухнею	Ужгородський р-н, с.Кам'яниця, вул. Ужанська, 28 https://hotel-kamelot.com.ua/	Салат бетярський, банош, богач по-гуцульськи, кремзлик з грибовою підливою, телятина по-верховинськи, струг по-закарпатськи, палачінти з яфінами, печеня в глечіку по-гуцульськи
6	Угорський двір	Страви австро-угорської, української та міжнародної кухні	вул. Капітульна, 24 https://www.instagram.com/ugorskiy.dvir/	Рокот-крумплі; холасле; бобгуляш; банош, млинці по-хортобадськи, голубці по-угорськи, лоці печенє, цигань-печенє, сегединський гуляш з кнедликами, папрікаш; нокедлі, страпачки; кнедлі, папрікаш; галушка по-шомлойськи
	Корчма	Ресторан-	вул. Жупанатська,	Банош зі шкварками та

7	Комітат	винарня	3 https://www.instagram.com/komitat.uzh/	бринзою, бограч, гомбовці
8	Гостинний двір Чарда	Різноманітня традиційних страв	Ужгород, Сторожниця вул. Перемоги, 101, https://charda.com.ua/	Банош, бограч, картопля по-верховинськи, гомбовці з фермерського сиру
9	Michelle's restaurant	Ексклюзивні страви нац. кухні	Игнатишин строй, 25 https://www.instagram.com/michelles_travel_house/	Деруни по-гуцульськи, хліб кукурудзяний, закарпатська пательня з ковбасою, млинці з грибною підливою, банош
0	Малий Уж	Різноманітна кухня	Ужгород, вул. Корзо, 17 https://malyu-uzh1.ps.me/	Бограч, бульйон з домашньою локшиною, банош, деруни
1	Альфелд, винний бар	Класична винарня та автентична кухня	Ужгород, вул. Капітульна, 14 https://wine-bar-352.business.site/	Боб-гуляш з оленини, левеш, йокаї боб-гуляш з свинини, сегединсткий гуляш з кнедлями, банош, стейк з мангалиці, картопля печена з бринзою та салом, закарпатське м'ясне асорті, фрич закарпатський
2	Quadrum	Відкрита кухня, вишукані	Ужгород, вул. О. Кобилянської, 15 https://www.i	Банош, шертеш-шонкаш, бограч, кремзлики

		страви	nstagram.com/quadr um.resto/	
3	Кілікія	Вишукани й та атмосферн ий заклад	Ужгород, вул. Дитяча, 1г https://kilikia.in.ua/uk	Банош, лоці печене, баранина по-гуцульськи

Очевидно, що такий асортимент не може сформувати повне враження про багатство місцевої кухні. Страви закарпатської кухні позиціонуються в ряді випадків як страви угорської або української кухні. Наскільки витримуються традиційні рецепти, сказати неможливо. Більшість ресторанів, щоб забезпечити більшу цільову аудиторію, поєднує пропозицію закарпатської кухні з кухнями інших народів світу.

Отже, незважаючи на те, що дві третини з проаналізованих меню містить закарпатські страви, їхній перелік не дає можливості зробити висновок про достатній рівень позиціонування автентичної кухні в ресторанних закладах Ужгорода та околиць: лише 9 (39%) закладів вказують, що пропонують страви закарпатської, місцевої чи домашньої кухні; перелік цих страв обмежується кількома позиціями. Очевидно, що така пропозиція не може в повній мірі задовольнити зростаючі очікування гастрономічних туристів.

О. А. Юркевич, Д. Р. Мозгова

Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

НОВІ ТЕНДЕНЦІЇ В ДІЯЛЬНОСТІ РЕСТОРАНІВ ШВИДКОГО ХАРЧУВАННЯ

В статті акцентується увага на тому, що ресторани швидкого харчування є важливою складовою сучасної гастрономічної культури та глобального господарства. Протягом останніх років в даній сфері спостерігаються великі зміни у підходах до сервісного обслуговування клієнтів. Автором розглядаються нові тенденції в галузі ресторанів швидкого харчування та їх вплив на туристичний бізнес. В роботі проведено аналіз таких тенденцій сучасного ресторанного господарства як: здорове харчування, вегетаріанство, харчові технології, екологія, спеціалізація і культура автентичність, і маркетинг.

Ключові слова: ресторани швидкого харчування, туристичний бізнес, ресторанний сервіс, туризм.

ВІДОМОСТЬ ПРО АВТОРІВ

Андросов Євген Васильович	Аспірант 2-го курсу спеціальності 051 Економіка, Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Андросова Валентина Іванівна	Керівник гуртка, методист КЗ Сумського Палацу дітей та юнацтва, керівник Народного музею альпінізму, заступник голови Сумської обласної федерації спортивного туризму
Бабенко Вадим Григорович	Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спорту та фітнесу Київського університету імені Бориса Грінченка
Бабенко Дмитро Вадимович	Аспірант кафедри інформаційного, господарського та адміністративного права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Багрій Мар'яна Василівна	Кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій ім. С. З. Гжицького
Батаріна Яна Сергіївна	Студентка 4-го курсу спеціальності 242 Туризм, Сумського державного педагогічного університету імені А. С.Макаренка
Бейдик Олександр Олексійович	Доктор географічних наук, професор кафедри географії та туризму, професор Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького
Бережна Юлія Олексіївна	Магістранка 2-го курсу спеціальності 242 Туризм, Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Бойко Любов Григорівна	Доцент кафедри менеджменту, Університету імені Альфреда Нобеля

Бойко Софія Романівна	Студентка 4-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Босяченко Дар`я Миколаївна	Студентка 1-го курсу спеціальності 242 Туризм і рекреація Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Вакал Валерія Олегівна	Студентка 4-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Венедиктов Владислав Юрійович	Магістрант 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Вербицький Олексій Олександрович	Магістр 1-го курсу спеціальності 242 Туризм і рекреація Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Воєводіна Олександра Андріївна	Студентка 4-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Гагач Вікторія Вадимівна	Магістранка 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Національного університету харчових технологій
Гертель Анна Ярославівна	Магістранка 1-го курсу Вінницького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету
Глобенко Анастасія Олександрівна	Магістранка 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Голубченко Олег Олександрович	Магістрант 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Гришко Світлана Вікторівна	Завідувач кафедри географії та туризму, кандидат географічних наук, доцент Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького

Дарчик Максим Анатолійович	Аспірант Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Душка Вадим Євгенович	Магістрант 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Євдокимова Лілія Григорівна	Старший викладач Київського університету імені Бориса Грінченка
Єфремов Дмитро Іванович	Магістрант 1-го курсу Вінницького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету
Зайченко Роман Євгенович	Магістрант 1-го курсу спеціальності 242 Туризм і рекреація Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Зігунов Василь Миколайович	Кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу Сумського державного університету імені А. С. Макаренка, голова Сумської обласної федерації спортивного туризму
Зігунова Інна Сергіївна	Завідувач кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу, кандидат педагогічних наук, доцент Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Зігунов Роман Васильович	Аспірант спеціальності 051 Економіка Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Ількова Анастасія Іванівна	Студенка 4-го курсу спеціальності 014 Фізична культура Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Кізіон Алла Григорівна	Кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Вінницького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету

Кириченко Едуард Володимирович	Магістрант 1-го курсу спеціальності 227 Терапія та реабілітація Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Ключко Людмила Василівна	Кандидат географічних наук, доцент Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна, доцент кафедри соціально-економічної географії і регіонознавства імені Костянтина Немця
Коваль Євген Юрійович	Магістрант 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Ковалюк Олена Федосіївна	Магістранка 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Колдовський Станіслав Олександрович	Студент 3-го курсу з спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Колесникова Катерина Вадимівна	Завідувачка еколого-освітнього сектору, кандидат біологічних наук, доцент, природний заповідник «Дніпровсько-Орільський»
Корж Євген Миколайович	Старший викладач Київського університету імені Бориса Грінченка
Косик Вікторія Сергіївна	Викладач кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу, аспірант Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Ксенофонтова Марина Миколаївна	Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Лимаренко Наталія Володимирівна	Заступник директора з навчально-виховної роботи Бригінцівської гімназії

Люлька Вадим Олександрович	Магістрант 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Люта Дарина Анатоліївна	Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Запорізького національного університету
Максак Яна Юріївна	Студентка 4-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Мельник Ірина Леонідівна	Завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу, кандидат економічних наук, доцент Національного університету харчових технологій
Мозгова Даря Ростичлавівна	Кандидат економічних наук старший викладач кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Мяус Аліна Олексіївна	Студентка 4-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Нусейр Ясмін Мухаммед	Магістрантка 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Одінцова Єлизавета Максимівна	Студентка 4-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Осадченко Андрій Валерійович	Магістрант 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Паво Михайло Карлович	Магістрант 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Університету імені Альфреда Нобеля
Пасічник Валерія Олегівна	Студентка 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету

	імені А. С. Макаренка
Покутня Яна Олексіївна	Студентка 3-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Прокопенко Ольга Володимирівна	Доктор економічних наук, професор кафедри бізнес-економіки і адміністрування, Науково-технічна організація Teadmus OÜ Таллін, Естонія
Ришко Владислав Васильович	Магістрант 1-го курсу спеціальності 242 Туризм і рекреація Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Романюк Ірина Анатоліївна	Доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму та економіки Криворізького державного педагогічного університету
Смирнов Ігор Георгійович	Доктор географічних наук, професор Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Собова Аліна Олександрівна	Магістранка 1-го курсу Університету імені Альфреда Нобеля
Соцький Владислав Олексійович	Магістрант 1-го курсу Вінницького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету
Субботіна Лада Володимирівна	Студентка 3-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Сумцов Олександр Іванович	Магістрант 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Троян Марія Юріївна	Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Тульчинська Анжеліка Ігорівна	Магістрантка Університету імені Альфреда Нобеля
Федіченко Роман Леонідович	Студент 4-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка

Фефелов Віталій Олегович	Магістрант 1-го курсу Вінницького торговельно-економічного інституту Державного торговельно-економічного університету
Фокін Сергій Павлович	Кандидат педагогічних наук, доцент Національного авіаційного університету
Цимбал Ольга Григорівна	Студентка 4-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
Цуп Таїсія Олександрівна	Студентка 1-го курсу спеціальності 242 Туризм і рекреація Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
Чумак Оксана Константинівна	Магістрантка 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Щука Галина Петрівна	Доктор педагогічних наук, професор Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II
Юркевич Олександр Андрійович	Студент 4-го курсу спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
Якимович Юлія Сергіївна	Магістрантка 2-го курсу спеціальності 242 Туризм Національного авіаційного університету
Nashimov Mikael Fakhraddinovich	PhD student, State University of Trade and Economics

Наукове видання

**СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНОГО
ТУРИЗМУ**

Матеріали

*IX Міжнародної науково-практичної конференції
молодих вчених*

29 – 30 листопада 2023 року

Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність фіктів та посилань, достовірність матеріалів несуть автори публікацій.

Передрук та відтворення опублікованих статей будь-яким способом дозволяється лише при посиланні на матеріали конференції «Стан та перспективи сучасного туризму».

Відповідальний за випуск: *І. С. Зігунова*